

Izbaja vsak četrtak ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša: — celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta 1 K 50. Na tiskarstvo 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema „Narodna Tiskarna“ v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in naznanila s prajema upravnistvo, Gorica, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunki ulici, na Josip Verdievem tekalistu nasproti mestnem vrtu, pri Vaclavu Baumgartl v Korenjski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14. po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v., dvakrat 12 v., trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna Tiskarna“ (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Prvi avstrijski zadružni shod.

Dne 29. in 30. m. m. se je vršil na Dunaju prvi zadružni shod, katerega se je udeležilo okoli 430 oseb, zadružnikov iz vseh strani Avstrije in reprezentantov raznih korporacij. Shod je sklicala Splošna zveza avstrijskih kmetijskih združb, pri kateri so danes zalcjanene vse avstrijske zveze, izvzemši gališke. Častno predsedstvo sta bila prevzela c. kr. poljedelski minister, grof Ferdinand Buquoy in nižjeavstrijski deželni maršal, pater Frigidijan Schmolk. Prvi se je odpovedal predsedstva z ozirom na to, da je ministerstvo Hohenzoloha podalo ravno dan pred zadružnim shodom svojo ostavko.

Shodu so prisostvovali zastopniki poljedelskega, finančnega in justičnega ministerstva, dunajski župan Lueger, ravnatelj nemške zadružne zveze Haas, zastopniki raznih kulturnih svetov, kmetijskih združb in drugih korporacij, med drugim tudi zastopnik ruskega zemstva v Moskvi.

Predsednik baron Störck je pozdravil v vnešenih besedah došle zborovalce in goste ter izročil na to predsedstvo častnemu predsedniku, patru Schmolku. Po raznih pozdravih, izmed katerih velja omeniti pozdrav župana Luegerja, ki je pozivljaval navzoče zastopnike vseh avstrijskih narodov na odpor proti nasilnim Madiarom, se je preslo na reševanje številnih, za razvoj zadružništva eminentno važnih točk.

Ker nam je prostor v listu žal preskopo odmerjen, hočemo le na kratko omenjati sklepe, katere je napravil ta prvi, 18 zvez in 4684 združb reprezentujoči shod.

Prva točka dnevnega reda je bila bolj zgodovinskega pomena. Predsednik nižjeavstrijske zadružne osrednje bla-

gajne na Dunaju, dr. Robert Raff'y, je podal historično sliko razvoja zadružništva na Nižjeavstrijskem. Poročilo je bilo sicer zelo zanimivo, ker je slikalo v prvi vrsti težave, s katerimi se je moralo boriti zadružništvo v početku svojega razvoja ravno na Nižjeavstrijskem, kjer se je pričelo v Avstriji najprej razvijati, kjer so mu stali ob strani inteligentni, gospodarsko naobraženi voditelji, in kjer je dobivalo vsestransko podporo od države in dežele. Ker misli zveza pripraviti vsako leto zadružne shode na sedežu pridruženih ji zvez, in ker je pričakovati, da poda vsaka zveza zborovalcem zgodovino zadružništva svojega okoliša, se sme pričakovati, da se tem potom dobi polagoma natančen korolarij zgodovine vsega avstrijskega zadružništva.

Druga točka dnevnega reda, katerega referent je bil ravnatelj usrednje jednote v Pragi, Ivan Sedláč, je bilo vprašanje glede zadružnega šolstva. Referat je bil zelo zanimiv in poučljiv. Na podlagi tega referata je sklenil zadružni shod vplivati na vlado in deželne odbore, da kmalu uvedejo pouk o zadružništvu na vseh poljedelskih učnih zavodih, katere v vseh avstrijskih pokrajinah podpirata vlada ali deželni odbor, in sicer od višje šole pričeni do ljudske šole.

Tretja točka, ki je izzvala največ debate, je obsegala predmet o skupnem zadružnem nakupu in skupni prodaji. Priglašeni so bili štirje referenti: dr. E. Türk, predsednik zveze v Šleziji, V. Kerbler, višji deželni svetnik v Lincu, R. Feichtinger, zvezni tajnik šlezjske zveze, in J. Rožman, uradni vodja zadružne zveze v Ljubljani. Prvi je utemeljeval svoj predlog, da bi vse prostovoljne organizacije poljedelstva kakor kmetijske družbe in druge slične institucije, prepustile skupno nabavo polje-

delskih potrebščin in skupno prodajo poljedelskih pridelkov popolnoma zdrugam, in sicer radi tega, ker je potrebno delokrog razdeliti, tako da obdržijo prostovoljne organizacije poljedelsko poučno delovanje, dočim so zadruga, toliko s stališča svoje pravne narave kolikor vsled svoje uredbe in razpoložljivih denarnih sredstev bolj prikladne in poklicane, da izvršujejo gospodarske funkcije.

Drugi govornik, dež. svetnik Kerbler, je predlagal, da naj zadružni shod sklene načelo: gospodarske zadruga se imajo ustanavljati navadno tam, kjer je treba izločiti nepošteno, odirajoče trgovstvo, ali kjer je obvarovati ali izkoristiti posebne ugodnosti skupne nabave in prodaje.

Tretji govornik R. Feichtinger je pojašnjeval trgovske običaje pri skupni nabavi in skupni prodaji raznega blaga.

Četrty govornik, J. Rožman iz Ljubljane, je pa s svojim predlogom propadel. Predlog Rožmana se je glasil: „Prvi avstrijski gospodarski zadružni shod pripozna, da so konsumna društva važno sredstvo v svrhu zboljšanja konsumpcije kmetovalcev — in priporoča zato, da se organizaciji konsumnih društev obrača največjo pozornost“. Kakor rečeno, predlog je padel in tudi moral pasti v obliki, v kateri je bil stavljen in motiviran. Iz dejstva, da je zadružni shod odklonil predlog s pretežno večino glasov (predlog je dobil le 7 glasov), iz odklonitve, ki je zgolj teoretičnega značaja, bodo nasprotniki zadružništva pri nas kovali politični kapital. Ne sme se pozabiti, da so stali zborovalci pod neposrednim vtisom velikega protestnega shoda trgovstva proti konsumnim društvom, ki se je vršil ravno pred kratkim časom na Dunaju; ne sme se tudi pozabiti, da so nemški zadružniki sami

doktrinari, ki vidijo povsod le Reiffisena in nič drugega, tako da so na Nemškem iz poljedelskega zadružništva popolnoma izločili konsumna društva, ki so se morala organizirati samostojno in brez vsakršne zveze s poljedelsko organizacijo. To so Nemci in Čehi prav lahko storili, ker so komercialno in industrijsko zelo razviti, ker so pri njih trgovci že vsled tekme v položaju, da ne morejo konsumente kar tako izrabiti in odirati. Pri nas pa nimamo še pravega trgovstva, tudi ne večje industrije, in če to moremo doseči zadružnim potom, z združitvijo naših malih kapitalov, zakaj bi tega ne storili? S tem seveda nečemo nikakor izrehati svoje odobravanje, da se v vsaki vasi ustanovi konsumna zadruga! Narobe, ustanovitev odobrajemo le tam, kjer je delavstvo ali kjer so ekonomično-narodne razmere take, da se konsumenta oprosti iz narodnega suženjstva, ako se ga oprosti nerealnega, odirajočega trgovstva. Vzglede: Istra in Bukovina! (Dalje pride.)

Politični pregled.

Ministerska kriza je rešena. Sekcijski načelnik v poljedelskem ministerstvu, bar. Beck, kateremu je cesar poveril sestavo novega ministerstva, je rešil svojo nalogo jako hitro, tako, da se temu vse čudi. Vše v soboto je stopil pred cesarja z listom novih ministrov, katero listo je cesar potrdil ter isti dan tudi že podpisal dekrete novoimenovanim ministrom, ki so: Bar. Beck, min. pred., feldcajgmaister Schönauich, domobranski min. bar. Bienerth, min. za notranje reči, dr. Klein, justični minister, dr. Marchet, naučni minister, dr. Korijtovski finančni minister, dr. Fořst, trgovinski minister, Derschbata, železniški minister, Grof Auersperg, poljedelski mi-

LISTEK.

Jezuit in prostozidar.

(Konec.)

L. 1902 je pisal neki Hiram v časniku „Acacia“: framasonstvo je ustanova, družba; ne, še več! Odvrzimo zavoje (krinke) ona je cerkev! Nasprotna cerkev katoličanstvu je, cerkev krivoverstva, c. prostomišljakov. Vzrok jej je boj zoper katoliško cerkev in njeno trinoštvo!

V spisu: „Papstkirche u. Freimaurerei“ v Lipskem je njih program: razrušenje papeške veljave, popolna ločitev cerkve in šole, — odpravljenje vsakega verskega pouka, razkristjanjenje družinskega življenja, osvoboditev ženstva. — Francoski minister Lannesan se je hotel menda s tem prikupiti ljudstvu, da je dejal: „Boga je treba odstraniti!“ — Ker se jim ni posrečil zadnji shod ob razstavi v Parizu, hočejo napraviti l. 1907 občen zbor.

Pravijo, da goje človekoljubje (humaniteto), ali ta „teta“ je zvodnica, (dovajalka); s tem le ljudi slepijo in lovijo gimpelne in cibe na svoje limanice. — Strani s to rušijansko, ki vodi v zverinstvo! Slovečemu p. Ablu na Dunaju je oče, bivši višji uradnik in framason na smrtni postelji naročil, naj neprestrašno razkriva brezbožne namene framasonov!

L. 1899 so šteli vseh framasonov lož 17.262 in nad 1 milijon 50 tisoč framasonov. Na Ogrskem je n. pr. 50 lož (zbirališč). Pri nas jih zabranjuje sicer še postava (§§ 285.—296.), ali vendar so tudi po naših mestih. Pravili so mi tudi o kraju, kje se zbirajo v bližnjem mestu. — Nekateri sicer morda niso formalni framasoni, pa so dejanski. Primeri liberalni načrt iz l. 1901, kjer v 27 točkah razvijajo del framasonskega načrta. Isto dokazuje tistega strupenjaka (fram. garcon), izjava, ki so ga objokovali radi odpada in ki je dejal, da za 50 let pojdejo čez duhovne naprej! Ali pa tistih ljubeznivih čovekov (!), ki pravijo, da je katol. duhovnik podgana, ki se mora ubiti... da treba katol. lajka zasramovati, da postane nemogoč v vsaki družbi. Ali so ti ljudje že obsedeni, ali kaj?!

Kdor opazuje to gonjo današnje dni in nema mrene na očeh, mora izpoznati, da vodi vse to ena roka — framasonskega poglavarja! Prav suženjski delujejo ti gadi po njegovem načrtu, pa še pravijo: da delajo za — narod! Slabsi kot mestni fakir, ki je siloma pljuval v usta „Babura, pijana krvi spoznavalcev božjih“ (Sv. Jan.)

In izpolnjuje se prerokovanje Katarine Emerih

„Silna množica ljudi se je trudila, da bi podrla cerkev sv. Petra (drugi so jo pa zidali) kot po načrtu so podirali

ljudje, ki so imeli bele, s plavim pasom obrobljene lirtuhe s žepi in zidarske žlice za pasom... Bili so oleg visoki, imenitni ljudje v uniformi in s zvezdami. Ali ti niso delali sami, ampak so le s žlicami pokazali kraj na zidovih, kje naj drugi podirajo in kako... Včasih pa, če niso vedeli, kako podirati, približali so se, da bi varno delali — enemu svojcev, ki je imel velike bukve, kot bi bil notri narisane ves načrt-poslopja in podiranja... In spet zaznamovali prostor s žlico, in mahoma je bil podrt! — Framasonsko delo je boj zoper sakrament sv. zakona, oziroma „turška poprava“ istega; njih delo je „prosta šola“, h kateri pristopajo tudi — vzgojeslovci naroda v svojem naprednjaštvu ali brezverstvu! Žalostna majka — framasonskim prihuljenem — rakovcem, ki se vračajo nazaj v stari paganizem, največje mračnjaštvo. Ubogi „lučnjaki!“

Papež Leon XIII. je leta 1884 iz nova obsodil to škodljivo in brezbožno družbo. („Sirgajte jim naličnico.“) Izobčen je vsak, kdor je ud. In izdal je molitev, obdarovano z odpustki za spreobrnjenje framasonov. In v molitvi je omenil, da je zdaj boj „zoper oblast peklenke teme“ (altrochè lučnjaki, razsvetljenci). Enako je tudi dal l. 1892 list na italijanske škofe: naj se borijo zoper framasonov. In še naš cesar je

dejal: Za katoliško cerkev so zdaj hudi časi — ali treba se je bojevati!

No, katoličan ve, kaj mu je verovati in kaj storiti, ve tudi, da v kljub vsemu naporu — peklenška vrata ne bodo premagala cerkve!...

L. 1871 je dejal neki framason: Zdaj imamo tako dobro napeljano zoper katoliško cerkev — če še zdaj obstane, pa bom katoličan; kajti potem bom prepričan, da je cerkev božja naredba. In cerkev je prestala nove boje in stoji! Bismark si je polomil zobe nad njo. Cerkev stoji!

Zmotili so jih sicer mnogo (nad 30 tisoč) škoda za njih duše, škoda posamičnikom; ali cerkev v celoti obstoji!

Ne bojmo se! Nas je preveč, da bi se bali in prestari smo, (1906 let) rekel je Windthorst. Treba le, da se zavedamo kot katoličani, da smo jedini in molimo in delamo za jedinstvo. Treba ljudstvo poučevati ustno in pismeno; treba delati za dobre volitve, treba zahtevati od poslancev, da se zavežejo, da bodo delovali v jedinstvu zoper framasonске brezbožne nakane, da se postavijo tudi zoper vsako vlado, ki bi hotela pospeševati satanske naklepe framasonov.

Bog je in bo... ali mi ne vemo, kje je temelj, kje naša moč in bramba. Peklenška vrata ne bodo premagala!...

nister; Ministri rojaki pa so: za Nemce Prade; za Poljake graf Dzieduszyski, za Čehe pa dr. Pacak. Kakor se vidi, se tako ministerstvo nikakor ne more imenovati parlamentarno ministerstvo, kajti v njem sedé po veliki večini uradniki, pa tudi uradniško ne, ker so prišli vanje trije nemški parlamentarci, jeden češki in jeden poljski parlamentarec, in sta ta dva slednja, kakor se trdi, tudi le na svojo roko vstopila k ministerstvu. Poleg tega pa se ne more tako ministerstvo imenovati parlamentarno tudi zaradi tega ne, ker niso v njem zastopani Jugoslovani. Kaj bo tako ministerstvo opravilo v sedanjem težavnem političnem položaju, v katerem se naša državna polovica nahaja, vsled koncesij, katere so dobili Madžari od krone, o tem se z gotovostjo še danes ne more govoriti. Vendar je popolnoma opravičena bojazn, da tudi to ministerstvo ne reši naše državne polovice iz težavne krize, v kateri se ista nahaja, posebno ker nima za seboj odločne parlamentarne večine. Vsaj tako bi bilo soditi iz pisave čeških in poljskih listov, kakor tudi iz izjav varnih čeških in poljskih merodajnih politikov. Danes stopi novo ministerstvo pred parlament ter ma razložiti svoj program. Volilna preosnova in pa v uredenje razmer do Ogrske, to sta glavni nalogi kateri je novo ministerstvo prevzelo. Tudi o pomirjenju narodov bode najbrže govora v današnji vladni izjavi. Take izjave se pa že desetletja ponavljajo in jim nikdo več ne veruje, in prapričani smo, da je sedanje ministerstvo najmenj za to poklicano, da bi narodnostne boje v Avstriji odpravilo. Ako se mu pa posreči izpeljati prvi dve nalogi, namreč volilno preosnovo ter ureditev razmer do Ogrske tako, kakor zahtevajo koristi naše državne polovice, to pokaže že bližnja bodočnost.

Nemški cesar na Dunaju. — Včeraj zjutraj ob 8. uri in pol se je pripeljal na Dunaj nemški cesar Viljem. Vladaja namreč naš cesar in nemški cesar sta se iskreno pozdravila, podala si roke ter se trikrat poljubila. S kolodvora sta se vladarja odpeljala v Penzing, kjer so vladarja pozdravili nadvojvode in drugi dostojanstveniki. Iz Penzinga sta se vladarja odpeljala v Schönbrun. Med vožnjo ju je občinstvo burno pozdravljalo. V Schönbrunu so ju pričakovale nadvojvodinje.

Nemški cesar je sprejel v avdienco Goluchowskega in oba ministerska predsednika Becka in Weckerla, ter se je potem peljal od občinstva živahno pozdravljen v mesto, kjer je oddal karte pri nadvojvodih. Ob 1. uri popoldne je bil na nemškem poslanstvu obed, kateremu sta prisostvovala oba vladarja.

Za dohod nemškega cesarja so bile izvršene velike varnostne odredbe. Vsa kratka pot od kolodvora do Schönbruna je bila zasedena od policistov, nastavljen je bil dvojni špalir vojakov, za tem dvojnimi špalirjem je bil mal prostor za občinstvo, za tem prostorom pa zopet močan vojaški špalir. Med občinstvom je bilo vse polno civilnih policistov. Pasaža je bila popolnoma zaprta.

Atentat na Španjskega kralja. — Minoli četrtek se je izvršila v Madridu poroka španjskega kralja Alfonza XIII. Ko je prišla kočija, v kateri je sedela kraljeva dvojica, vračajoč se od poroke, do hiše št. 88, se je tam nekoliko ustavila. Kraljevi kočiji je sledilo še nekaj 100 drugih kočij, v katerih so se vozili razni dostojanstveniki in zastopniki tujih držav, ki so bili navzoči pri poroki. Hkratu prileteli z nekega nastropja omenjene hiše bomba, ki je padla na desno stran kočije med prva kolesa in med zadnji par konj. Konja in jeden kočijažev bili so koj mrtvi, dočim je bil neki dvorni dostojanstvenik, ki je jahal na strani kočije, smrtno nevarno ranjen. Dva vojaka od onih, ki so delali špalir, sta ostala tudi na mestu mrtva. Istotako je bil smrtno nevarno ranjen neki poročnik, ki je stal ob strani in je ravno takrat salutiral. Nekemu redarju je bila glava popolnoma odtrgana. Bili sta ubiti tudi dve ženi. Število ranjenih je baje jako veliko. Prvi je priskočil h kočiji vojvoda Cernañuelos. Ko se je prepričal, da sta ostala kralj in kraljica nepoškodovana, ju je objel. Na to sta kralj in kraljica sedla v drugo kočijo ter se odpeljala v dvorec. Kralj in kraljica prišedša v dvorec, bila sta vsa objokana. Kraljica je padla celo v omedlevico. — Prišli so v dvorec kmalu za tem tudi ostali svatje, ki so kraljevi dvojici čestitali, da je izšla nepoškodovana iz te grozne nevarnosti. Po zadnjih vesteh je bilo ubitih

vsega skupaj 16 oseb, in sicer jeden stotnik, dva poročnika, jeden dvorni sluga, trije vojaki, štiri osebe na ulici in pet oseb, ki so bile na balkonu, nahajajočem se v prvem nadstropju hiše, iz katere je bila vržena bomba. Bomba je namreč zadela ob električno žico na hiši in se je vsled tega razpočila že v zraku. Jeden košček bombe priletel je tudi kralju v prsa ali ker je zadel ravno na neko dekoracijo, katero je imel kralj na prsih je odletel in ni povzročil kralju nikake škode.

Anarhista, ki je izvršil stentat na španjskega kralja, ima pravica torej v rokah, pa ne živega, ampak mrtvega. — Matej Morales, tako se namreč imenuje anarhist, se je v soboto sam ustrelil, a predno je to storil, privoščil si je še jedno človeško žrtev. V soboto popoldne je prišel namreč Morales v kraj Torrejan de Ardoz in se nastanil tam v neki gostilni. Obleden je bil kakor so navadno oblečeni španjski kurjači. V svojem obnašanju pa je bil jako nemiren in plašen. Za to pa ga je začel gostilničar natančneje opazovati in zdelo se mu je, da ni prišlec nikdo drugi nego napadalec iz Madrida, posebno ker je bil take postave, kakoršno so tamošnji listi opisali. Morales je koj sprevidel, da ni tu več varen in da se ga preveč opazuje. Plačal je zaradi tega svoj račun, ter se podal na železniško postajo, da bi se tam odpeljal s prvim vlakom v Barcelono. Na postaji se je začel razgovarjati z nekaterimi železniškimi uslužbenci o tem in o onem in prišel je razgovor tudi na atentat. Tu je baje Morales rekel, da bi na drobne kosce razrezal onega, ki je izvršil atentat. Vlak, s katerim bi se bil moral odpeljati Morales, je imel pa še precej zamude. Morales je postal zaradi tega jako nemiren, boječ se, da bi ga med čakanjem na vlak vendarle ne spoznal kak policaj. Oddaljil se je konečno s postaje ter se je začel sprehajati po polju, ki se nahaja v bližini postaje. Tu se mu pa približa neki orožnik in ga vpraša po potnem listu. — Morales se je začel izgovarjati, da je porabil potni list v Madridu, kar pa mu ni nič pomagalo, kajti orožnik mu je velel, da mora iti z njim, in tako sta se napotila Morales in orožnik proti mestu.

Morales je korakal par korakov pred orožnikom. Hkratu pa segne v notranji žep jopiča, potegne iz njega revolver ter obrnivši se bliskoma proti orožniku ustrelil je iz revolverja na njega in ga tako dobro zadal, da se je orožnik koj zgrudil mrtev na tla. Potem si je Morales še sebi pognal kroglico v glavo in je tudi on ostal precej mrtev. Orožnik se imenuje Vega.

Vega je bil jako močan človek in zanašuje se na svojo moč se mu ni zdelo posebno potrebno, da bi bil Moralesa uklenil. Jako neprevidno pa je bilo od njega, da ga ni preiskal. Anarhistovo truplo so pripeljali v Madrid.

Nameravani atentat na laškega kralja. — V Ankoni so v stanovanju brivca Antona Cambianellija našli tri bombe in mnogo eksplozivnih stvari. Policija je aretirala 12 oseb. Laški kralj pride v Ancono 24. t. m. ter so anarhisti hoteli izvršiti nanj napad.

Dopisi.

Iz Mirna — (Konec)

Da bo svet izvedel, kako znajo ti naši bogataši gospodariti za svoj žep na škodo delavca, naj sledi tukaj par cvetk, katere smo dobili med papirji in knjigami bivše podružnice.

Ko smo začeli knjige preiskovati, smo našli mnogo nerednosti, katerih nekaj hočemo tukaj navesti. Pod številko „nobeno“ z dne 31. decembra 1902 je v blagajniškem dnevniku vknjižen med izdatki znesek 300 K za najemnino sobe, in pisalne potrebščine (menda črnilo in peresa, ker druge pisalne potrebščine je društvo imelo v zalogi) za l. 1900, 1901 in 1902. Ta vknjižba obsega cele tri pogreške in sicer: 1. V letu 1900 je bila podružnica v pisarni g. Jakila le od 16. sept. dalje, torej bi si g. Jakil ne smel vzeti za celo leto najemnino, ampak le od 16. sept. dalje, to je 70 K 60 vin. manj, kakor si je vzel. 2. Najemnina 100 K je za mirense razmere prevelika, kajti za 100 K dobimo v Mirnu pošteno stanovanje v najem, ne pa en kvadratni meter prostora. 3. G. Jakil bi si sploh ne smel vzeti nobene najemščine, ker mu ni to noben dovolil, in ker je sam ponudil svojo pisarno društvo brezplačno za ura-

dovanje ob sobotah Razvidno je, da si g. Jakil ni mislil vzeti nič odškodnine za sobo, ker se ni vsako leto posebej izplačal (kar bi se moralo zgoditi, kajti stroški morajo priti v istoletni račun), ampak šele, ko je videl, da ima biti društvo razpuščeno, je gotovino za 300 K posušil. Nadalje najdemo v blagajniški knjigi iz leta 1903 z dne 7. junija (t. j. tri meseca po razpustu podružnice) zopet vknjiženih 100 K za najemnino, in sicer je bila ta najemnina potegnjena za čas od 31. avgusta 1902 do 31. julija 1903. Ker je bilo med prejšnjimi 300 kronami vračunjeno celo leto 1902, je gotovo, da bi si ne smel g. Jakil zopet vzeti najemnino od 31. oktobra 1902 dalje. Za čas od 31. sept. do 31. dec. je bila torej najemnina dvakrat plačana. 2. Zadnji znesek 100 K je bil vzdignjen dne 7. junija in ta dan so bile tudi knjige izročene podpornemu društvu v Gorici, od tega dneva tedaj ni g. Jakil imel več društva v svoji pisarnici, in vendar si je izplačal najemnino še do 31. julija. Tedaj si je g. Jakil za dve leti in pol vzel 400 K najemnino in jo vknjižil za štiri leta. V zaznamku dolžnikov za l. 1902 najdemo, da dolguje Marušič Matija 52 K 88 vin. Ko se je to Marušiču naznailo, je prinesel dne 31. dec. 1902 mu poslani račun (terjatev), na katerem je zapisan zastanek v znesku le 31 K 12 vin. Torej je med enim in drugim računom pogrešek za 21 K 76 vin. Kateri račun je pravi, ni mogoče razvideti, ker so vse knjige v neredu in ni pri večini udov zaznamka, kedaj so pristopili k društvu. Mnogi, od kateri se sedaj tirja zastanek, pravijo, da so plačali, a so podobno izgubili. Konec letnih sklepov računov ni iz nobenega leta. Blagajniški dnevnik je bil slabo pisan in ni imel niti tek. šte. niti prenosa, ampak je kar na vsaki strani posebej, skupaj zračunjeno. Toliko smo našli v površnem pregledu knjig.

V papirjih bivše podružnice, katero so ti naši mogotci vodili, našli smo kopiran prepis pisma do društvenega zdravnika, ki slove:

„10. jan. 1901.

Vaše blagorodje!

Ker je konec leta prosim Vas da blagovolite poslati račun koj vam dolgujemo do konec l. 1900 in to najno, ker istega rabimo za skleniti letni račun. Kakor razvidno stojimo jako slabo. Danes so nam došli računi od treh lekarn v skupnem znesku 320 K. in sedaj nam ostajajo še dve lekarni, od katerih ne vemo računa.

Iz tega je razvidno da so velikanski stroški in mnogo bolnikov. Tako vidim da ne bodemo mogli iti naprej, ako gremo tako dalje more društvo propasti in ves naš trud je zastoj.

Še enkrat se obračam do Vas (torej se je to zgodilo večkrat) in prosim ko vam sem že toliko krat ne srce (!?) polagal, da v drugem zmislu ravnate z bolniki. Edino Vi, na Vas je ležeče, da zamorete rešiti društvo.

„Z upanjem da bodele od danes naprej bolj strogo z bolniki i ravnali na korist društva, drugače smo prisiljeni storiti druge korake, ker vendar društvo ne pustimo propasti.“

Velespoštovanjem

Predsednik

A. d. Jakil.

Vidi se iz tega pisma, kako liberalni možakarji za delavca skrbje. Ne mislite, dragi čitatelji, da je društvo bilo res tako na slabem stanju, kakor pravi zgoraj omenjeno pismo. Društvo je v tem letu (t. j. 1900) imelo 405 K 51 vin. čistega dobička. In zdravila vseh 5 lekarn za celo leto so stala le 255 K 63 vin., in ne samo iz treh lekarn 320 K, kakor je v omenjenem pismu farbal g. Jakil.

Po liberalnem receptu naj torej zdravnik strogo ravnaj z bolniki, na meh naj jih odere. Ali misli g. Jakil, da so delavci psi, in zdravnik „šintar“, ki naj jih davi?

Zdravnik je za to, da delavce zdravi. Strogo postopa naj se s tatovi in tolovaji, ne pa s poštenimi delavci.

Delavci, sedaj imate svoje društvo, kjer se pošteno dela, pristopite vsi k temu društvu. In če se vam bo kdo usiljeval za voditelja od teh, ki niso iz delavskega stanu, obrnite jim hrbet in recite jim: Ne potrebujemo vas „šintarjev“, svoje društvo znamo sami voditi!

Sklep.

Za sklep apelujemo na c. kr. okrajno glavarstvo, da preišče, ali je bil v nedeljo dne 27. maja 1906 v občinski dom

sklican javen shođ, ali zaupen. Če je bil javen, bi morali im ti prost vstop vsi, če je bil zaupen, bi morali imeti udeleženci na ime se glaseča vabila. Zgodilo se pa ni niti eno, niti drugo. Če bodo ljudje, ki so postavljeni, da zakon varujejo, istega kršili, bomo prisiljeni drugače govoriti.

Nasim starešinom in županu pa povemo, da občinski dom in straža ni na razpolago za ščititi nečedna dela liberalnih korifaj, kateri zaslužijo vse poprej, nego da se jih postavi na krmilo občine, ko še enega društveca ne znajo voditi.

Nekemu -čiču pa svetujemo, da se najprej nauči olike. Sedaj govore po celi okolici, kako je v St. Andrežu ginjen plesal in po „brejarju“ razgrajal.

Delavcem pa kličemo: Pozorni bodite, in ne prosite, ko iščete svojih pravic!

X.

Iz Kostanjevice (na Krasu). — Pretečeni teden sta „Soča“ in „Slov. Narod“ priobčila iz naše vasi kratko pa strašno novico, kaj se vse zgodilo, „če se mož farovška kuharica“. Zunanja oblika novice spričuje, da je njen oče brez dvoma naš „nekatoliški“ takoimenovani „pionir omike“, ali po domače „i.“, ker ga mnogi ne brez vzroka s tem imenom nazivajo. Zakaj se je novice o „velikem huđodelstvu“ poslala med svet, nam je tudi jasno. Balo so vozili, kakor stoji zapisano; pa bi bili radi nekateri, ki niso bili „ne poklicani in ne izvoljeni“, zraven grozde zobali, toda grozde je bilo zanje previsoko in zato tudi prekislo; — morali so vsled tega le od daleč stati in slino požirati. Odtod vsa jeza in maščevanjaželjnost, odtod napad na mladeniče delavskega društva, ki jih dopisnik zaničljivo imenuje „katoliške“ fante, in med njimi enega celo katoliškega tolovaja. Pač čuden tolovaj to!

Toda k stvari! Kar se je slabega zgodilo, to vsi obsojamo. Ne razumemo pa tega, kako ste mogli vožnjo bale, ki se je vršila med peto in šesto uro, spraviti v zvezo z onim dogodkom, ki se je zgodil ob 9. uri zvečer, kakor sami trdite? Kako gre to dvoje skupaj, tega mi ne razumemo, razložite nam torej to, vi „nekatoliški“ pa nad vse učeni pionir omike, ki nosite zastavo v Zori! Še bolj čudno se nam zdi, kako morete vi, „nekatoliški mož“, kar tje v en dan, brez vsake priče, brez vsakega dokaza, obdolžiti naše mladeniče onega kaznjivega dejanja!

Z isto pravico, kot vi, lahko rečemo tudi mi: vi sami — to je: vaš zaupnik je vrgel kamen in poškodoval trte, samo da bi vi potem imeli priložnost sramotiti naše društvenike. Z isto pravico trdimo dalje, da je eden vaših „nekatoliških“ zaupnikov tam po zimi nekoč namazal okno in zid našega pevovodja z člov. blatom, o čemur smo takrat name-noma molčali, da se torej vi lahko s ponosom imenujete „napredni“; ste res napredni, ker se vajete po člov. blatu! Slava takemu napredku!

Glede zadnjega dogodka pa še to: čudno se nam zdi, da je c. kr. orožništvo to stvar tako površno preiskovalo. Ko bi bila preiskava nekoliko bolj natančna, bi se bili gg. orožniki najbrž prepričali, da jih hočete imeti vi za norca. No, če so oni s tem zadovoljni, smo mi tudi; odločno pa protestiramo proti temu, da bi se nedolžnim delale sitnosti. Če se dokaže, kdo je kriv, naj se ga le kaznuje; tudi mi ga izbrisemo iz društva, ako je naš društvenik. Brez vsakega dokaza pa koga dolžiti in ga sramotiti z priimkom: katoliški tolovaj, to je ciganska nesramnost, to je vrhunec podlosti.

„Nekatoliškemu pionirju omike“ svetujemo, naj bo lepo v miru in naj ne napada poštenih ljudi. Ako misli on, da ima pred seboj v Kostanjevici „Čenčke“, kakor nekeje drugje, mu povemo, da se zelo moti. Če ne verjame, se bo morebiti na drug način o tem prepričal, pa takrat bo spoznanje prepozno!

Katoliški tolovaj v imenu katol. fantov

S spodnjega Krasa. — Sobotni vihar napravil je tu strašansko škodo, zlasti na sadju in na trtah. Po polju je vse križem. Hujše ko toča. Ubogi kmet! Da bi vsaj dež prišel in deloma kaj popravil!

Celje. — K javnemu izpitu se je tukajšnji orglarski šoli javilo 9 abiturjentov, med temi eden iz Trsta. Ker so vsi večji glasbeniki in zmožni obeh deželnih jezikov, se vsled lepega vedenja č.

g. župnikom toplo priporočajo. — Dan skušnje hode določil prečastiti kn. škof. ordinarjat v Mariboru. Novi učenci se sprejemajo do 15. sept. t. l. Sprejeti bodo 4 tudi iz goriške, oziroma tržaške vladikovine, ako se oglasijo.

Vodstvo.

Dreženski delavci nam poročajo iz Amerike: Brali smo dopis v dvanajsti števil. „Primorskega Lista“, da pride več naših Dreženčanov letos v Ameriko. In so tudi res prišli. Odpotovali so 20. marca in so srečno dospeli v Milwaukee na 5. aprila. Zdaj delajo vsi tu. Prišlo jih je 20 mož iz Drežence, 1 iz Ladri in 8 Ternovčanov. Vsi so tu, samo Trnovci so šli v gozd k drvarjem. Doma v Dreženci se je bil zmisli nek širokoustnež, da sta dva teh skočila v morje, kar pa ni res. Tako nas je zdaj vseh skupaj iz Drežence 27 mož, saj nas je ob nedeljah, ko pridemo iz cerkve, skoraj toliko kolikor v Dreženci.

Slovenci imamo svojo cerkev in slovenskega duhovna. Ne pogrešamo ničesar. Tu v Ameriki je mnogo drugače, kakor v starem kraju. Tu ne reče nihče vi, ampak vsem le ti. Odkrije se ne nikomur. S klobukom greš lahko v vsak urad. Klobuk se sname samo v cerkvi.

Iz št. Pavla, Minn. — Javno mnenje v Ameriki skuša že delj časa glede kolonizacije voditi slepo in brezsmiselno politiko. Da, skušalo se je celo ustanoviti „kolonizacijski trust“, ki naj bi posloval po nemškem in kanadskem vzoru. Pogajanja glede ustanovitve zemskega trasta vlekla so se skozi celo leto 1905 a se izkazala neuspešnim. Posledica temu je bila, da so se združili največji posestniki Zjedinjenih držav severoamerikanskih v zadrugo: „American Colonisation Company“, k kateri sta zadnji čas pristopila tudi T. Weyerhäuser iz št. Pavla in James T. Barber, največja veleposesnika na celem svetu.

Društvo razpolaga z sedem milijonov osemstotisoč jutri zemlje. Za kolonizacije se je namenilo uporabiti en milijon štiristotisoč jutro zemlje. 32.000 jutro leži v državi Wisconsin.

Družba namerava zgraditi ceste in poto, šole in cerkve iz lastnih sredstev. Zemlja v državi Wisconsin je za priseljenca dokaj ugodna; leži, hogata živili, zdravih voda, ob jezernih Superior in Michigan, ki tvorita z newjorsko luko direktno zvezo. Celo ozemlje je prepreno z železnicami, ki nudijo kaj ugodno priliko razpečavati zemeljske pridelke v večja mesta, na primer Chicago itd. — Družba namerava tudi v slučaju potrebe, za lažjo razprodajo pridobitni zemlje, uvesti zadrugi sistem med producenti in konsument.

Dostoj so se tu priselili Švedi, Norvegi, Nemci iz Rusije in Poljaki. — Glavna družbina pisarna je v Chicagu, Ill. Družba ima razun že opisane zemlje še velika polja v državah Illinois, Severni in Južni Dakota in Washingtonu.

Novice.

Za „Slovensko sirotišče“: P. n. gg. Filip Abram 3 K, Jos. Golob 2 K, N. N. 2 K, kot globo za nepravilen naslov, neka oseba 4 K, Antonija Fišer 1 K, Terezija Jalen 1 K 20 v, Ivan Simič, uradnik 2 K Blazij Grča, župnik v Šempasu, zbirko 5 K 28 v.

Bog vsem stotero povrni!

Imenovanja. — Preglednik kaznilnice v Gradišču, g. Jakob Pascoletti, je imenovan za oskrbnika kaznilnice v Koprju, za oskrbnika kaznilnice v Gradišču pa je imenovan g. Ludovik Urban, ki je bil dosedaj pristav v dunajskih kriminalnih zaporih.

Protivogovcem, ki razstavljajo nemoralne slike in kipe. — Na binkoštni pondeljek je šla deputacija „Slovenskega katoliškega delavskega društva v Gorici“ k visokorodnemu gospodu grafu in dvornemu svetovalcu, Attems da bi ugovarjala nesramnemu počet, nekaterih goriških trgovcev, ki razstavljajo po oknih nage slike in kipe. V zadnjem času sta se v tem oziru odlikovala zlasti G. Fon zari in A. Gabršček. Visokorodni g. dvorni svetovalec je obljubil pomoč in je prosil, naj se zato ne sklicujejo shodi, ker hoče sam posredovati. Na binkoštni torek se je predstavila g. dvornemu svetovalcu tudi deputacija ženskega društva „Skalnica“, ki je tudi šla ugovarjat nesramnemu početanju v goriškem mestu. Tudi to deputacijo je sprejel g. glavar jako uljudno in je obljubil posredovanje. Po prizadevanju g. glavarja so dotični trgovci zdaj umaknili z oken najnesramnejše

podobe in kipe. V tem oziru so bile kakor čujemo, pri g. glavarju tudi italske deputacije. Prav je tako! Katoličani se moramo zganiti. Ako ne gre z lepa, naj gre pa z grda! Kaj takega ne smemo več dovoliti nikdar! Ako bočejo dotični trgovci razstavljati nagote svojih soprog, razstavijo naj jih doma, toda ne na javnem trgu. Mi imamo pravico zahtevati, da se naša mladina s tem ne zapeljuje in moralno ne ubija! Kaj bi rekli dotični trgovci, če bi začeli mi pobijati njih okna? Mislimo, da bi jim ne bilo prav! Še manj je nam prav, ko gledamo, da nam moralno ubijajo mladino!

Priznana domovinska pravica v Gorici. — Goriška mestna občina je odrekla 40 Slovincem domovinsko pravico, za katero so prosili na podlagi nove domovinske postave. Mestna občina je namreč v rešitvi dotičnih prošelj trdila, da ni dokazano, da bi prosilci pristojevoljno in nepretrgoma deset let bivali v Gorici. Prosilci so se proti taki rešitvi pritožili pri namestništvu v Trstu. To je naročilo mestni občini, da natančneje poizveduje, koliko časa in kako da so prosilci bivali v Gorici. Mestna občina pa je vrgla nalog tržaškega namestništva v koš in se ni zanj prav nič zmenila. Vsled tega je pa samo namestništvo potom tuk. c. kr. okr. glavarstva kot policijske oblasti, dognalo dotične poizvedbe ter se prepričalo o opravičenosti dotičnih prošelj. Naložilo je vsled tega goriški mestni občini, da mora prosilce vsprejeti med svoje občinarje. Goriško mesto se je pa proti takemu ukazu pritožilo pri ministerstvu za notranje reči, in ko je ministerstvo pritožbo zavrnilo, naposled tudi pri upravnem sodišču. Dne 2. t. m. se je vršila konečno v ti zadevi pred upravnim sodiščem dotična razprava, in to je razsodilo, da je pritožba goriškega mesta popolnoma neutemeljena.

Ubojstvo na Banjšicah. — V nedeljo proti večeru so pili v neki krčmi na Banjšicah lokovski fantje. Nastal je med njimi prepir. V isti krčmi sta se nahajala tudi brata Markič Josip in Ivan, ki sta skušala prepirajoče pomiriti, a bila sta za to strašno slabo plačana. — Jedenindvajstletnega Ivana Markiča je namreč nekdo tako močno ranil z nožem v srce, da je nesrečno skoraj izdihnil svojo dušo. Brat Josip pa je bil tako močno ranjen, na glavi in na levi rami, da so ga morali prepeljati v tuk. bolnišnico, kjer pa ni še umrl, kakor je zadnja „Gorica“ poročala.

Huda nesreča. — V nedeljo predpoldne so v Šmartnem pri Kojsem fantje postavljali berjarje za javni ples, brez katerega naši ljudje na deželi ne morejo živeti, čeravno jih skušnja uči, da jim pleši po nepotrebnem praznijo žepi, kvarijo zdravje in kar je še najhujše, da širijo tudi strašno pohujšanje med našo mladino. Bilo je pa poleg tudi več vaških otrok in med temi tudi 3-letni France Bizjak. Ko so fantje razkladali z voza težke deske, ki so bile namenjene za berjarje, padla je jedna takih na imenovanega 3-letnega dečka in ga tako poškodovala na rokah in sploh na vsem telesu, da so ga morali prepeljati v tuk. bolnišnico. Zdravniki so koj spoznali, da se nahaja deček v smrtno nevarnem stanju. Da bi ga, če le mogoče ohranili pri življenju, izvršili so na njem neko operacijo, ki pa ni nič pomagala kajti deček izdihnil je v torek svojo dušo.

Vabilo na veselico, koje priredi dekliska šola „Elizabetišče“ v Tomaju dne 29. junija in 1. julija t. l. na dvorišču gospe Marije Cefata-Ueman. Poje mešan zbor pod vodstvom pevovodje g. A. Germeka. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 40 vin., sedeži 1. vrste 1 K, II. vrste 60 vin. Ker je čisti preostanek namenjen za novo stavbo „Elizabetišča“, ne stavijo se meje dobrotnosti ter se sprejme hvaležno vsak dar. Vspored: 1. Pozdrav, govori Cefata-Ueman Kristina; 2. A. Foerster: „Pevce“, pesem; 3. „Preganjana Slovenka“, prizor v pogovorih; 4. „Slovenska dekliska“, pesem; 5. „Nedolžnost preganjana in povelšana“, igrokaz v petih dejanjih; 6. Pesmi med posameznimi dejanji: a) P. H. Sattner: „Opomin k petju“, b) A. Foerster: „Naše gore“, c) A. Foerster: „Planinar“, d) H. Vogrič: „Večerni zvon“, d) P. H. Sattner: „Nazaj v planinski raj“. — Po dovršenem vspredu sledi šaljivo srečanje z raznimi dobitki. Srečke se prodajajo po 10 vin.

Obilni udležbi uljudno vabi od b o r. Vabilo na akademijo, ki jo prirede učenci goriške gimnazije dne 12. junija

v hotelu „Central“ na korist prof. Gyu-lajevе podporne ustanove za gimnazijce. Vpored: 1. Prolog v italijanski, govori prvošolec Bonetti. 2. Glück, uvertura k operi „Iphigenie in Aulis“ (finale uglašil R. Wagner), igra gimnazijski orkester, vodi g. Hausner. 3. Jelen, Domovini, poje gimnazijski pevski zbor, vodi učitelj petja g. Mercina. 4. Avenarius, Theodor Fischer, deklamuje šestošolec Stiegler. 5. Offenbach, Barcarola iz opere „Hoffmanns Erzählungen“, igra orkester. 6. Mugnone, Il gondoliere, poje pevski zbor. 7. Gregorčič, Oljki, deklamuje petošolec Rijavec. 8. Schubert, Der Wanderer, s spremljevanjem orkestra poje osmošolec Sedej. 9. Raff, Polka de la Reine (za klavir), igra osmošolec Dieudonné. 10. Grieg, Landerkennung, poje pevski zbor s spremljevanjem orkestra. Začetek ob 6 zvečer. Vstopnina: Sedeži I.—III. vrste po 3 K, IV.—VIII. vrste po 2 K, v ostalih vrstah po 1 K. Stojišče po 50 vinarjev. O d b o r.

Toča v Furlaniji. — V nedeljo je napravila toča, ki je padala med Ronkami in S. Zanutom v Furlaniji prav mnogo škode. Toča je padala samo pet minut, a padlo je toliko, da je ostala čez 1 uro nerazstajena na polju in se je zdelo, kakor da bi bilo polje pokrito z ledom. Pri ti priliki je ubila strela tudi neko osebo, ki je vedrila pod nekim drevesom.

Izpred porotnega sodišča. — V petek se je vršila pred tuk. porotnim sodiščem kazenska razprava proti Ivanu Werku in Viktorju Benussiju iz Trsta zaradi razžaljenja časti potom tiska na škodo odvetnika dr. Staniča. Ivan Werk kot lastnik v Trstu izhajajočega lista „Il Gazzettino“ in Viktor Benuš kot odgovorni urednik sta tožena, da sta v raznih člankih omenjenega lista žalila odvetnika dr. Staniča očitajoč mu odedarstvo in druge slične nelepe čednosti. V ti zadevi se je že vršila porotna razprava v Trstu, kjer sta pa bila obtožena oproščena. Na pritožbo ničnosti, katero je vložil dr. Stanič pri najvišjem sodnem kot kasacijskem dvoru na Dunaju je najvišje sodišče prvo razsodbo razveljavilo ter odredilo novo razpravo, določivši v ta namen Goriško porotno sodišče.

Predsedoval je v večerajšnji razpravi deželnosodni svetnik Schmarda. Prisednika pa sta bila sodni svetnik Zörer in sodni tajnik Musina. Zapisnikar je bil avskultant Komavec. Dr. Stanič zastopal se je sam osebno, toženca pa je zagovarjal dr. Biasiotto in sicer v nenavzočnosti tožencev, ki sta hotela biti bolna. Porotna klop je bila mešana. Izid razprave je bil ta, da je bil vsled pravoreka porotnikov Ivan Werk obsojen na tri mesece zapora in na povrnitev pravnih stroškov, Viktor Benuš pa na 1 mesec zapora ter na povrnitev stroškov.

V torek se je vršila pred tuk. porotnim sodiščem kazenska obravnava proti 45-letnemu Andreju Strutzu zaradi goljufije. Strutz je namreč prodajal po deželi nevednim ljudem loterijske prospekte za prave loterijske srečke in je na ta način ogoljufal 169 oseb za 913 K. Zaradi tega je bil vsled pravoreka porotnikov obsojen na 2 in pol letno ječo, poostreno z jednim postom in trdim ležiščem vsdki mesec.

Protivavstrijske demonstracije v Vidmu. — V Italiji praznujejo prvo nedeljo meseca junija vsako leto njih takozvano „festa dello statuto“. Pri ti priliki imajo po vseh mestih, kjer se nahaja vojaštvo, velike vojaške parade, takozvane „riviste militari“. Take „riviste militari“ so na omenjeni dan tudi v Vidmu. Ta dan pride v Videm vse polno ljudstva, in posebno pa naši neodrešenci iz Trsta, iz Gorice in iz Istre romajo ta dan kar trumoma v Videm, da si ogledajo ono vojaštvo, od katerega pričakujejo rešitve izpod avstrijskega jarma. Tako jih je bilo tudi minulo nedeljo v Vidmu vse polno neodrešencev iz naših primorskih dežel, posebno pa iz Trsta in Gorice. Na poseben način so dali naši neodrešenci v nedeljo s tem izraza svojim čutom, da so položili najprej pred Garibaldijev spomenik dva velika venca z napisi: „Trieste irredenta“ in „Istria irredenta“. Potem so pa imeli shod, na katerem se je govorilo izključno o rešitvi naših pokrajin izpod avstrijskega jarma. Vsakemu govoru so sledili buraklici: Evviva Trieste irredenta, evviva I' Istria irredenta. Italijanska oblast je pa vse te demonstracije opazovala mirno in z dopadenjem ter s tem pokazala, kako odkritosrčna prijateljica in zaveznica nam je ta blažena Italija.

Izgubila je neka oseba v Podlescah Banjšice knjižico z denarjem. Kdor je denar našel, naj ga vrne dotičnemu, ali pa uaj ga izroči našemu upravnistvu.

Otvoritev karavanske železnice. — Proga Celovec—Bistrica je že izročena prometu. Do Žihpolja so na kolo dvorih samonemski napisi. Svetna vas in Bistrica imata dvojezične napise.

Zopet krivica Slovincem. — Kako krivično se postopa od strani vlade nasproti koroškim Slovincem, kaže ukaz železniškega ministerstva, ki ukazuje dvojezične napise se le od druge postaje za Celovec na novi železnici, — mesto da bi že na postaji celovški bil dvojezičen napis, kaj se le v Vetrinju (Viktring) prvi postaji za Celovec v slovenskem ozemlju. Poslanci in merodajni faktorji se pozivljejo, da store potrebne korake.

Zopet lepa slovenska zmaga na meji. — Pri dne 26. maja se vršeci občinski volitvi v Selnici ob Muri, župnije šentiljske, so Slovenci zmagali sijajno v vseh treh razredih. Občina šteje 1000 prebivalcev in 190 hišnih števil, ter je trdno ob nemški meji. Slovenski volilci so se organizirali in s tem dosegli čez vse lepo zmago. Nasprotniki si niti niso upali javno nastopiti. Slava zavelnim braniteljem naše meje!

Nagloma umrl je v Würzburgu slavni pisatelj profesor katoliške teologije Herman Schell.

Stavka mizararskih pomočnikov v Inomostu je končana. Mizararski pomočniki so dosegli deveturni delavnik in zvišanje plače, zato pa so morali dovoliti prostovoljno akordno delo.

Novl kolodvor pri sv. Andreju v Trstu je bil otvorjen danes in sicer za potnike in za prtljago.

Samoumor na pokopališču. — Na pokopališču v Belemgradu se je ustrelil major Miloje Jakovljevič radi velikih dolgov.

Konj pobil s kopitom dva človeka. — Stavbeni mojster Franc Darwuschek v Mariboru ima par hudobnih konj, ki sta dne 28. maja t. l. uničila dvoje človeških življenj. Ko je hlapec Janez Joke konja prepregal, ga je eden s kopitom tako silno batnil v trebuh, da je Joke drugi dan v bolnišnici umrl. Še isti dan je ravno isti konj tako nesrečno brenil prevoščeka Jurija Kosar, da je čez tri dni umrl. Kosar je namreč prišel pri vožnji temu hudobnemu konju preblizo, tako da ga je lahko zadel. Konja bodo zaradi te njegove lastnosti pobili.

Strela ubila dva človeka. — Dne 30. maja je prišla huda novihla čez okolico št. Petra v Savinjski dolini. Med treskanjem je strela udarila na polje, kjer je delal posestnik Zagožen s svojo družino. Oj strele zadeta sta bila na mestu mrtva Zagoženova žena in 18-letni sin. Zagožen in drugi njegov otrok sta nezavestna obležala. Zagožen je že okreval, otrok pa še ne.

Listnica uredništva. — Ker samijo tudi preč. gg. župnika iz Čapovana in kurata iz Lokoveca, da bi bila spisala dopis „Oj nikod“ katerega smo priobčili v predzadnji št. „Pr. L.“, izjavljamo tu, da nista omenjena gospoda v prav nikaki zvezi z omenjenim dopisom.

Skrb vsake gospodinje je posvečena družinski blaginji!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvajanja okusna, zdrava v prospeh in počeni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izredno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

ZAHVALA.

Mnogi dokazi sočutja ob smrti našega ljubljene in ne-pozabnega očeta, svaka in tasta, posestnika

Blaža Jinta

so nam bili olajšava britkosti, za kar se najtopleje zahvaljujemo vsem prijateljem, znancem in spremljevalcem njegovega trupla k večnemu počitku.

Gorenjavas, 1. junija 1906.

Žalujoči ostali.

Loterijske številke.

2. junija.

Dunaj 21 19 59 64 1
 Gradec 78 7 86 53 29

Peter Škerbic,

Gorica, Riva Carno h. št. 13

(nasproti zaloge vina g. bratov Bolaffio)

priporoča svojo zalogo piva iz prve domače pivovarne g. Auer-jevih dedičev v Ljubljani.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edne žel. kapljice s znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije — Okrepé želodec, storé, da vžine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Karol Draščik

pekov. Izvedenec na Kurnu v Gorici odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898. v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetlinjo izvršuje naročila vsakovrstnega peciva tudi najfinejšega, za nove maše in godove kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubneje.

And. Fajt,

pek. izvedenec Gorica tekališče Fr. Josipa št. 2 (lastna hiša).

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, k^oor za nove maše in godove, kolače za birmance in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po smerni ceni. Za Veliko noč posebno goriško pinco in potice itd.

Jakob Šuligoj, Gorica,

urar c. kr. drž. železnice. Gosposka ulica št. 25

priporoča svojo zalogo raznovrstnih birntanskih daril po zmernik cenah.

Goriška zveza gospodarskih zadrug in društev

Gorica, ulica Vetturini št. 9.

priskrbuje udom „Centralne posojilnice“ v Gorici in drugih pridruženih zadrug po Goriškem: Modro galico 98/99% po K 6450 q; žveplo l. vrste 85.95 fino po K 18— q — V zalogi ima: Superfo-fat 14/16% po K. 530 q; Superf-sfat 12/14% po K 5— q; Tomasova žindra 14/16% po K 5— q; Radeča sol po K 7.30 q. Kuhinjska sol po K 20— q; Klajno vajno 40% po K 23— q. Zadnje troje je v vrečah po 50 kg. Cena za modro galico velja samo za blago, kolikor ga ima še na razpolago; vsled tega naj se požurijo oni, ki mislijo še naročiti.

Anton Kustrin,

trgovec v Gorici

Gosposka ulica št. 25

priporoča častiti duhovščini in slav-nemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko itd. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu, istrsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboji. Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža. Mlišveče prve in druge vrste, namreč ob 1/2 kila in od enega funta. Testenine iz tvornice Znidaršič & Valenčič. Žveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlina iz Kranja in iz Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove amerikske blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Anton Krušič

trgovec, krojaški mojster, tekališče J. Verdi 33 in tekališče Fr. Josip 53

Zgoraj imenovani nasnanja sl. občinstvu in posebej čč. duhovščini, da mu je ravno dospelo sveže avstrijsko in angleško blago za vsakovrstne stanove. Izdeluje po najnovejih krojih. Blago in delo jamči.

Biznija sezona

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta 19 — v Medjatov hiši v pritličju — Dunajska cesta 19

Vsprejema:

1. Zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. Zavarovanja zvonov proti vsakoršni poškodbi in
3. Zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju za življenje in za nezgode.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov se proti provziji nastavlja spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovalcem popolno varnost.

Svoji k svojim!

Glavno zastopstvo za Trst, Goriško in Istro pri g. Dragotinu STAREC, Trst, Via Valdirivo 16.

Rojaki Slovenci! Pristopajte k domači zavarovalnici!